

M A G Y A R K U R I R

Bécsből, Pénteken, Április' 13-dikán, 1821.

Olasz Ország.

Generális Fardella, kit a' Calabriai Herczeg, mint Régens, a' kedvetlen dolgoknak elkövetkezésekor Nápolyból Florencziába az Attyához küldött vala, onnét illy váloszt vitt vissza a' Calábriai Herczeghez, mint ezt maga ezen Princz kihirdettette: —

„Florencziából Márczius' 19-dikén, 1821-ben. — „Nagyon szeretett Fijam! Vettem e' hónap' 13-dikán írott leveledet, melynek hozzámhozása Generális Fardellára vala bizattatva. Nagy fájdalommal látom abból azt, a' mit szeretett alattvalójimnak mostani állapotjokról irsz. Ugy látszik, hogy te a' hadakozás' inségeit, melly által Országom látogatást kapott, nékem tulajdonítod; 's pedig én valék az, a' ki ezen inségeknek elháríthatása végett mindent elkövettem, 's ehezképpent Jan. 28-dikán Laibachból egy levelet írtam hozzád (lásd a M. Kurir' XX-dik számú darabját), de a' melly, fájdalom, nem fogadtatott méltóképpen. A' mi sergeink, az én Febr. 25-dikén hozzájok intézett Meghívásom mellett is, elsők voltak az elenségeskedéseknek kezdésében, még pedig neutralis földön. Az én Felséges Szövetségeseim' sergei, mint barátok, úgy jöttek; ezt a' Monarkhák magok is kinyilatkoztatták. Én, mind a' magam' mind az ő czélzásokat elég világosan kinyilatkoztattam. Kinek tulajdoníthatnak te-

hát most ezen inségek? ki ezeknek az okozója? —

„Az özszeszövetkezett Hatalmasságok és én, mindent megtettünk, hogy az én népeimre következő szerencsétlenséget, ezeknek szemek' elejébe terjeszszük. Megmutattuk nékiek, hogyan kerülhessék el azt; 's tudokra adtuk, hogy az én Országom' java és haszna azt kívánnyák, hogy minden abban eléfordúlt újítások tüstént megszüntetődjenek. De leg nagyobb kedvetlenségemre kellett szemlélnem, hogy a' Vak Megátalkodás, a' Felséges Congressus' nagy lelkü szavának meghallására siket lévén, mindenben, a' mi a' Státusnak valóságos jóvára 's megmentetésére önként ajánlatott, haszontalanul és legveszedelmesebb módon ellentállott.

„No tehát halgassátok-meg már egyszer egy szerető Atyának egyenes és igazságos szavait! Illyen Atyának lenni bizonyítottam én magamat mindenkor, 's illy Atyának fognak engem' találni az én szeretett alattvalójim mindenkor. Jussanak eszetekbe azon intések, azon ohajtások, a' mellyeket hozzátok intéztem. Az én Laibachból írott levelem 's az én meghívásom, mellyet az ármadához intéztem, mindent magokba' foglalnak, a' mi a' ti magatokviseletének kormányozására szolgálhat, 's a' minek arra szolgálni is kell, 's a' mit az Orzágnak jova, a' mit minden jól gondolkozóknak ohajtásaik 's az

én magam' tulajdon ohajtásaim is, melyeket Státusaim' jóvára mindenkor szívemben hordoztam, megkivánnak. Meggyoztetett vagyok, nagyon szeretett fiam affelől, hogy részedről magad is megfogsz mindent tenni annak elérésére, a' mit, ha a' haza' jova előtted becses, magadnak is, buzgósággal ohajtanod kell. —“

„Ferdinandus.

Erössítik, hogy azoknak a' revolúciós embereknek száma, kik az Austriaiaknak Nápolyba lett bemenetelét megelőzőt két napokon, az elútozásra passust kaptak, reá megy' két ezerre; a' revolúció' főbb gerjesztői hajókra ülven minden féle széllyel szaladtak. A' Nápolyba beszálott Austriai sergek 30,000 emberekből állanak. Az ő odabeszállásokat megelőzőt napon a' Királyi testörző seregbéli Grenádirosokat a' dühösködő revolúciós emberek minden féle boszszúságokkal illetve, ezek reájok tüzet adtak és többeket megsebesitettek 's meg is öltek közülök, melynek a' lett a' következése, hogy a' többiek elszaladtak.

Avellinó városában, hol a' revolúció először mutatta magát, a' lakosok, a' többség' votumával meghatározták, hogy a' Királyhoz olly irást küldjenek, melly által a' magok' ő Felsége eránt való engedelmességét, hűségét, 's ragaszkodását bebizonyittsák. Hasonló irást határoztak a' Calábriai Herczeghez is. Avellinó tartomány' falusi lakosai pedig, a' magok addig úgynevezett Szent Swadronnyokat megtámodván széllyel kergették. — Valamint az Avellinói lakosok a' magok Királyokhoz, úgy a' Beneventi Herczegség' lakosai is aláadó, magokat engedelmesség-re ajánló 's bocsánatot kérő irást intéztek Pápa ő Szenttségéhez, ki is, minekutánla ő Szenttségének ezen Herczegséget Pon-

teceróval egygyütt az Austriai sergek vissza adták volna, mind ide mind oda Provisoriai Kormányozókat rendelt.

Spanyol Ország.

Febr. 24-dikén kettős innepi pompa tartatott az Udvarnál, tudniillik a' Constitúció' azon napon történt kihirdettetésének emlékezetére 's a' Királyné' neve napjára nézve. Minden Madridban találtató Nagykövetek és Ministerek, az Ország' Grandesei, a' fő rangú katona tisztek, 's egyéb megkülömböztetett karakterű személyek az Udvarhoz mentek udvarlásra. A' Cortesek is Deputáció' küldöttek a' Király' köszöntésére.

Az a' Tarragoniai Érsek, kiről közéletbi Ujságunkban irtuk, hogy kinyilatkozatta, hogy egyáltajában nem akar, mint Püspök, a' Pápán kívül magára nézve semmi más Itélőbirát ermerni, Nagy-Inquisitor volt 's egygyike azon 69 úgynevezett Persáknak, a' kik 1814-ben Aprilis hónapban a' Királyhoz intézett kérelmet készítették 's abban a' Constitúciónak eltörlését kérték. Persáknak csak azért nevezik őket, hogy ezen kérő levél így kezdődik: A' Persák 's t.

A' Kanonok Vinuesa ellen intéztett per még szakadatlanúl folytattatik; Prokátort, ex officio adtak oltalmazására, azért, hogy ő maga senkit nem akart válosztani azt mondván: hogy ő semmi Polgári Itélőszék' törvényszéke' elejébe nem tartozik, azért annak nem is fogja alája adni magát. Az ellene intéztett vád több pontokra van felosztatva. Az első azt illeti, hogy Vinuesa nem akar a' Constitúcióra megeskünni, azt mondván, hogy sem a' Királynak sem a' Corteseknek nem volt jussa arra, hogy olly törvényt állittsanak-fel, melly által a' Papság a' maga Praerogativáitól megfosztassék

's a' Világi Itélőszékek' alá vettették. A' másik pont a' nálla találtatott 's egészen az ő tulajdon keze által készített plánumot illeti, a' melly plánumban a' jelenlévő Országlási systemának éppen azon eszközök által lehető felfordittatása fejeztetik ki, a' mellyek által 1814-ben felfordított. Azzal dicsekszik Vinuesa ezen plánumában, hogy az 1814-ben Aprilis' 4-dikén kiadatott híres Dekretumba' mind az ő ideáját vették fel. Azt is erősíti, hogy a' Királynak most se' kellett volna ezen Constitúcióra megeskünni, 's így se' tartozik megtartani a' letett esküvést. Megtalálták továbbá nálla azon Dekretumot és azon Proklamációt, a' mellyeknek mindjárt akkor kellett volna közön-ségessé tétetödni, midön a' Contra-Revólúció kiütött volna. Találtak nálla valami pántlikát is, melynek azon jegy mustrájául kellett volna szolgálni, melyről a' Contrarevolúciós Insurgenseknek egymást meg kellett volna esmerni; a' színe ezen pántlikának veres és illy irás találtatik rajta: Eljen VII-dik Ferdinándus! haljon-meg a' Constitúció! Megtalálták végezet-re nálla az özszeesküvés' tagjainak lais-trimát is, kik közül már sokan megval-lották bünös voltokat, de sokak módot ta-láltak az elébbállásra is. Ezek mind bizo-nyos esküvésnek letétele által kötelezték-le magokat, 's titkos jegyek által esmer-ték egymást. A' vád' harmadik pontja hasonlóképpen bizonyos nálla találtatott írásokból áll, mellyek a' Király és fa-miliája ellen való mocskolódásokat foglal-nak magokban.

Utóbbi üléseiket nagyobbadon a' ma-gok' gyűlése' és tanácskozása' regulázásá-val töltötték a' Cortesek. A' rendszabások közt néhány nevezetes cikkellyek talál-tatnak: — A' szála' hátulsó szemöldöke előtt egy thrónus állittatik fel, olly mó-

don, hogy az olly ülésekben, mikor a' Király jelen szokott lenni, a' Királyi pa-lota' Udvarnokjainak a' körül helyek lehessen. A' gyűlés' Elölülője előtt lévő asztalon egy Crucifixus áll, két nyomtatvá-nyokkal, mellyek között egyikben a' Con-stitúció, másikkban a' Gyűlés' rendszabá-sai 's a' törvényes könyv találtatnak. A' 7-dik Cikkely foglalhatja az, hogy a' szá-la' karjaiban a' közönség' számára alkal-matos ülések legyenek, de az asz-szonyembereknek nem engedtetik-meg a' bemenetet. Ezen utolsó Clausula némü-némü vetekedésekre adott alkalmatosságot. Romero Alpuento úgy ítélte, hogy az asz-szonyoknak éppen olyan jussa van a' tör-vényhozók' tanácskozásaikon mint a' pré-dikációkon megjelenni — 's hogy sok asszonyemberek jobb szívvvel mennek a' hazafui egyesületek' társaságaikba mint a' komédiaházakba, 's azoknak buzgólkodásaikat elevenítik. Moscoso névü tag ellenben azt vitatta, hogy az asszonyok' foglalatosságának 's kötelességeiknek csak a' házi környülállásokra 's a' gyermekek' neveltetésére kell kiterjedni. Ennek fe-llette magok látták a' Kadixsi Cortesek' gyűlésében, hogy az asszonyoknak be-bocsáttatása micsoda rendetlenségekre szol-gáltatott alkalmatosságot, úgy hogy vég-re ott is ki kellett őket szorítani. Vége-zetre voksolásra bocsáttatván a' kérdés, 85 vótumokkal 57 ellen meghatározott, hogy az asszonyok a' gyűlésből szorittas-sanak ki. A' magok közt való rendtar-tásra nézve is nagyon kemény cikkel-lyeket határoztak a' Cortesek. Mikor va-lamellyik tag beszél, a' többek mélyen halgatni tartoznak. Tellyességgel nem szabad a' beszédjébe belé szollani. Az Elölülőnek azonban jussa van az olly De-putátust, a' ki beszédje által a' határok között ki találna lépni, meginteni, hogy

tarttsa a' rendhez, mérsékelje, magát. Háromszori fogamatlan megintés után jussa van az Elölülőnek arra, hogy megparancsolja az illy Deputatusnak, hogy a' szálából kimennyen 's ezen ülés alatt többé be se' mennyen. Ezen parancsolatnak tüstént engedelmeskedni tartozik a' Deputatus. Valamelly Deputatusnak Criminalis esetben való megítélésére nézve, úgy nevezett Tribunált, Itélőszéket, nevez-ki maga a' gyűlés a' tagok közzül, 's ezen Itélőszék két Kamarából, Alsóból és Felsőből fog állani. A' Cortesek' gyűlése hármassal készit azon tagoknak neveikből, kik közzül azután sorsvonás által határozatnak meg a' Tribunál tagjai. A' Tribunál minden második esztendőben megújittatik. A' 73-dik és 74-dik Czikkellyek, mellyek által a' Ministereknek engedelem adattatik arra, hogy ők a' Cortesek' ülésében jelenlehesse- nek, azért, hogy! ha szükséges, azoknak holmi dolgokról magyarázatokat adhassanak, hosszas vetekedésekre adtak alkalmatosságot. Végezetre olly változtatással határozattak meg ezen Czikkellyek, hogy csak a' közönséges ülésekben lehessenek jelen a' Ministerek, 's ekkor is azonnal kimennyenek, mihelyest valamelly tárgynak meghatározatása voksolásra bocsáttatik. Az ő ülőhelyek is csak a' Deputatusok között leszen, minden rangbéli különbség nélkül.

Nagy Britannia.

A' Catholicusokat illető tanácskozások még folynak a' Parlamentum' alsó házában. A' harmadik versbéli felolvas- tatáson még nem esett által a' Bill. Midőn Márcz. 16-dikán a' 2-dik versbéli felolvas- tatásra nézve vetekedtek a' tagok, volt Minister Canning is nevezetes beszéd ál- tal fogta pártját a' Catholicusoknak. A'

következő okoskodások is eléfordúltak beszédében: —“

„Catholicus lakosainknak, úgymond, eleitől fogva azt hányták szemekre, hogy egy idegen Hatalmasság (a' Pápa) eránt különös vonszodással viseltetnek; 's azok, kik nékiek most is ezt hányják szemekre, csak a' régen meg volt okokat forgatják szemek előtt, 's nem jut eszükbe, hogy az eránt megkérdeznék a' józan okossá- got, hogy, meg vagynak-é még most is ugyan ezek az okok. A' hit-é a' Catholi- cusnak a' vétke? Nem. Az ő hite csak azt jelenti, hogy ő Catholicus; a' vétke abban tartatik állani, hogy idegen Hatal- massághoz szít. De erőssitheti-é ezt köz- zülünk most valaki, hogy Catholicus la- kosainkban ezen vonszodás még most is meg légyen? Nem. E' már elenyészett, minthogy a' Stuart familia kihalt. A- zomban még is üldöztetésnek tárgya köz- tünk az, a' ki a' Transsubstantiatiót hi- szai. Felteszem, hogy egykor valamelly tiszti kar kihirdetné, hogy gyilkosság tör- tént légyen, és hogy az, a' ki ezen gyil- kosságot elkövette, mint minden tudako- zódások mutatják, parókát és pápaszemet (okulárt) hordoz. Tegyük-fel továbbá, hogy ugyan ezen tiszti kar azután kita- nulná, hogy az egész gyilkosság' histori- ája költemény volt; de még is megtör- ténne az, hogy azonközben valami em- bert, azért hogy parókát és okulárt hor- doz, elfognának: így ennek halálra kel- lene-é itéltetni azért, hogy parókát és okulárt visel, és nem azért, hogy gyil- kosságot követett-el. (Ezen öszszehason- litás helybehagyást és nagy nevetést oko- zott). Éppen illy tulajdonsággal bír a' Catholicusok' ügye nállunk. Ők üldöztet- tek, minthogy a' Transsubstantiatiót híven, egy számkivettett familiához nagy ra- gaszkodást bizonyítottak: 's már most.

midőn ez a familia nincs többé, azért büntettetnek, hogy a Transsubstantiatiót hiszik. Kérem ezen házat, gondolja-meg, hogy micsoda állapotban voltak a Catholicusok Erzsébet Királyné előtt; azok, kik a Pápával tartottak felakasztattak, a kik ellene voltak, megégettettek. A Catholicusok VIII-dik Henriknek ideje alatt fosztattak-meg a magok polgári jusaiktól; azután úgy bántak velük, mint számkivettettekkel; mindenből kiszorítottak. Ki lehetne tehát ma az az egyenes gondolkodású ember, a ki magát ellene szegezne azon czélzásnak, hogy ezen kegyetlen törvények vétetessenek vissza. A mondatik, hogy a Catholicusok ellenségesen viselték magokat az Országlószék ellen; ha így van a dolog, ki az oka? ha ők a nyakokba vettetett terhes jármot elhányni iparkodtak, véteknek tulajdoníthatni - é ezt nékiek? Mutattak - é ők I-ső Károly alatt valami ellenségeskedést a Státus eránt? Pápista volt - é, a ki ezen Királyt a fővétel helyére vitte, vagy a ki néki a halálos csapást adta? Ezen ház 's ezen Ország mostanában olly állapotban vágynak, melly nagyon kedvező arra, hogy a Catholicusok kérelme megadattassék, minthogy a Király, melyről el nem kell felejtkeznünk, még a koronázási hitet nem tette-le. Hazánk, hála légyen érette Istennek, békességben van 's ezen békességre a Catholicusok segítségével tett szert, 's ez a Catholicusok vérével is megpecsételtetett. Melly nagy gyarapodást kapna Országlásunknak ereje, ha ezen Bill most megerössítettne! Nékem nem jut eszembe, hogy ennél egy kedvezőbb idő pontunk lett volna Státusunk segedelem-kútfejeinek szaporítására. Mindenkor jó volt a világból az olly dolgokat kiirtani, a mik, ha az emberek azokról beszélnek, az indulatokat

felhevitik. És ha vissza vettetnek is mostan a Catholicusok kívánságai, bizonyos dolog, hogy ezen tárgy esztendőnként ismét felelevenítettetik: ha pedig most megerössítettik, merem erőssíteni, hogy azok, kik ennek pártját fogták, határozásokat nem hogy meg nem fogják bánni, hanem inkább kedves sikerét fogják annak, az erő, az enthusiasmus, és a dicsőség gazdag aratásában szemlélni."

Azt jegyzik-meg, hogy a közelébb lefolyt nyolcz hónapok alatt, Angliából, Walesből, Skotziából, és Irlándiából 35,830 emberek vándorlottak ki, Canadába, az Egyesült Amerikai Státusokba, Déli Amerikába, Déli Áfrikába, Új-Hollandiába, Vandiemeslândia, Napkeleti Indiába, Flandriába, Franciaországba, Olaszországba 's az Orosz Birodalomba. Csak azoknak 2000-re telik a száma, kik mint hajós legények más tengeri hatalmasságoknál válloltak szolgálatot.

N á p o l y.

Tudjuk, hogy az Austriai seregek Márcz. 24-dikén tartották Nápoly városába való bemeneteljeket. Melly zürzavarnak kellett már azelőtt néhány napokkal a Nápolyi armádánál uralkodni, meg lehet itélni Generális Carascosának Capuából, Márcz. 18-dikán a Hadi Minis-terhez irtt, itt következő leveléből: —

„Excellentziás Ur! Én tegnap délutáni 4 óráig Torricellában maradtam; onnét az Ambrosió armádájánál való pezsgések miatt Calasanzába vissza mentem. Az éjjel olly tudósítást vettem Torricellából General-Lieutenant Filangieritől, hogy az alatta volt Brigáda csaknem egészen széllyel futott, 's hogy a katonák a tisztjeikre 's kivált ő reá, tüzet adtak, úgy hogy azon szobának ajtaján, melyben ő lakott, több mint száz lyukat csináltak a

gollyobisok. Ugyan akkor olly tudósítást vettem a' Generális Costa' Brigadájától is, a' Sessa felé vívő útról, hogy ezen Brigáda is hasonló dolgot követett-el. —

„Az alatt pedig, míg az ezeken való bánkodással tölténém időmet, hallám, hogy nem messze nagy lövöldözés van a' katonák közt, 's nem soká tudtomra esék, hogy öt Batalionok, mellyek Calasanzában az ég alatt tanyásztak, hasonlóképpen tisztjeikre tüzelnek. Ezen gyávák néhány szempillantatok mulva az Ambrosio' és az én' fő hadi szállásunkat is megtámodták. Az Ambrosio' életét egy Sappeur Kompánia tartotta-meg, a' melly hozzá hűséges maradt; én pedig husz és néhány Zsándármoknak (belső bátorságra vigyázóknak) köszönöm megtartatásomat, kik a' gyávákra tüzet adván, őket elkergették. Kérem Excellenciátat rendeljen a' Nápoly és Aversa közt lévő útakra lovas strázsa csoportokat, én is olyanokat rendeljek az Aversa és Capua közt lévő útakra. Egyéb segedelmünk az Isten' kezében van. Méltóztasson Excellenciád mind ezekről a' Régens ö Kir. Herczegségét is tudósítani. Költ Capuában Márcz. 18-dikán 1821-ben —“

„Aláírta: Carascosa.

Török Birodalom.

Az Oláh Országból Konstanczinápolyba érkezett tudósítások szerint úgy látszik, hogy a' Wladimiresko Thódor' követőji nagyon számosznak. A' szomszéd Török tartományoknak Pascháikhoz olly útasítás küldetett, hogy fegyveres sergeiket, arra az esetre, ha a' Rebellis egy

hamarjában különben el nem nyomattathatna, a' Kajmakán (Hospodár' Helytartója) segítségére, tarttsák készen.

* * *

A' Laibachi Ujságból Apr. 3-ikán: —

„Itt ma a' Püspöki templomban fényes Te Deum éneklés és hálaadó innep tartatott az Isten' segedelmével a' Császári fegyvereknek bölcs és dicsőséges használása által kevés napok alatt a' két Sici-liákban illy szerencsésen helyreállított csendességért. A' Felséges Császár és Császárné, ö Felsége Sándor Császár, Clementina ö Cs. Fő Herczegaszszonyága a' maga' Udvarnokjaival, továbbá minden itt lévő Ministerek és Diplomaticus Személyek, valamint a' városi Polgári és Katonai tiszti kar, jelen valának ezen innep-lésen. Misét az idevaló F. T. Püspök mondott, 's a' parádézó katonaság által löve-tett Sálvét a' kastélyban 100 ágyulövések hangozták vissza.

Ugyan azon Ujságból Apr. 6-dikán: —“

„Itt a' lakosok e' hónap' 3-dikán este önként megvilágosították házaikat, 's e' hónap' 5-dikén a' Felséges Császár és Császárné a' Sándor Császár' és Clementina Cs. Fő Herczegaszszony' társaságokban, a' közönségnek nagy öröme a' theatromon megjeleni méltóztattak, hol a' Cenerentola című Operát jádzták. — April. 6-dikán megérkezett ide a' Salernói Leopold Princz (a' Clementina Fő Herczegaszszony' férje), 's azon épü-letbe szállott-be, a' hol elobb az ö Felséges Attya szállva volt.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

Pesten Aprilis 5-dikén délután egy óra előtt szörnyű szélvész támadott, melyre setét felhők, villámlások, tsattogások, és végre mintegy apró mogyorónyi jégeső következett: de rövid ideig tartott. Már az előbbeni napokon nagy szelek uralkodtak, és felváltva essők is többször volt. Ezen időjárás bő esztendőre látszik mutatni, annyival is inkább, mivel az Őszi gabona tsaknem mindenütt jó állapotban van.

Februarius' 23-dikán Tek. Ns. Pest Vármegye' Gyűlésében felolvastatott a' Nagy Méltóságú Magyar Királyi Helytartó Tanátsnak azon Resolútiója, melyben jelentetik, hogy mivel Nemes Bikfalvi Falka Sámuel Ur, a' Magyar Kir. Universitas' Typografiájában a' Betüöntésnek Igazgatója, és a' Betüanyák Metszője, a' Sepsi, Kézdi, Orbai és Miklósvári Székelyszékeknek a' Lustralis Könyvekből kihúzatott Bizonyító Levele által megmutatta volna, hogy Falka Lőrincztől, a' ki 1584-ben Bikfalván és Futásfalván Donatiót kapott, származzék, az ő Nemessége eránt felsőbb helyen semmi kifogás nem legyen. Ebben a' Nemes Pest Vármegyei Fiscus is meggygyezvén, az említett Bikfalvi Falka Sámuel Urnak Nemessége kihirdette, 's ez eránt a' szokott Testimonialis is kiadattatott.

B é c s.

E' hónap' 10, 11, és 12-dik napjain folytában tartott itt a' Groszdickai Uradalomra és a' Wattietitzi jószágra való sorsvonás, 's a' következő számoknak szolgált a' szerencse:

A' 167,035 szám Groszdickaut — a' 140,687 Wattietitzet nyerte-el, mellyek között, ha a' nyertesek őket megtartani nem akarják, az elsőért 500,000, a' másodikért 100,000 Váltó Czedula forintokat fizetnek.

A' pénzbéli más nagy nyerések ezek: A' 116,108 szám nyert 50,000, a' 9,799 szám 25,000, a' 74,145 szám 7,000, a' 154,778 szám 5,000, a' 141,073 szám 1,000, a' 134,865 szám 1,000, a' 153,676 szám 1,000, a' 19,826 szám 1,000, a' 157,378 szám 10,000, a' 71,489 szám 8,000, a' 72,041 szám 6,000, a' 66,057 szám 3,000, a' 144,681 szám 1,000, a' 35,814 szám 1,000, a' 63,645 szám 1,000, a' 165,641 szám 1,000, a' 146,716 szám 1,000, a' 11,200 szám 1,000, a' 104,848 szám 2000, a' 170,291 szám 1000, a' 91,677 szám 1000, a' 35,517 szám 1000, a' 75,493 szám 1000, a' 169,744 szám 1000 forintokat.

Előfizetési Jelentés.

A' ki a' külföldi Literaturával ismeretes, tudja melly nevezetes ága annak az Almanakok és Zsebkönyvek, 's hogy ezek magoknál a' Németeknél már 50 esztendő óta mind több-több fényvel jelennek-meg. Ha tehát ebbéli elmaradásunkat közpanaszszá nem tették volna is Ujság-Leveleink; érze né minden, ki mind két Nemű pallérezott izlésű Olvasóinknak kezekbe rendes Kalendáriominknál gyönyörködtetőbb 's külsejére nézve is díszesebb könyvecskét kívánna. Ezen ohajtástól ösztönözötve, Hazámnak Íróit, kiknek lakjokat tudtam, dolgozásaiknak velem közlésekre a' m. eszt. Oct. végén,

felkértem. Több Jelesek javallák igyekezetemet 's szép darabokkal vala szerencsém tőlök megajándékoztatni. Így készüle az Első Magyar Zsebkönyv, mely szép papiroson 284 lapon a' sajtó alól már ki is került. Külső dísze, Lódernek mesterkeze után, Axmann, Blaschke, Loos és Stöber jeles Rézmetszőknek munkáik, u. m. I. Mátyás Király, Scénák Kisfaludy Sándor' Hunyadi Jánosából 's a' Tokaji Hegy, csaknem mind készen vagnak; munkában pedig több elhunyt Tudósinknak autographjaik 's néhány eredeti Énekek Forte - Piánóra.

Hogy mind ezekre költség magamtól nem telhetik, jól tudtam, 's azon Tudós Férjfiaknak egyikét, kiknek Literaturánk sokat köszön, Prof. Mártor József Urat kértem segítségért. Örömmel tette ígéretét a' minden jót 's szépet ereje felett elővinni szokott buzgó Hazafi, ha közhasznú munkásságának csak annyi hasznát látánda is, melyből a' Zsebkönyvet kifizethesse. De megcsalattatott; — 's eddig készséggel nyújtott segítsége, csekély értékemmel együtt, a' súlyos tereh alól most már ki nem szabadithat.

Erre nézve tellyes bizodalommal folyamodom minden buzgó Hazafiakhoz, kiknek módjok vagnon igyekezetemet rövid idő alatt elősegélleni, méltóztassanak a' Zsebkönyvre 5 fl. V. Cz-val, Bécsben Apr. 26d.; másutt Május 20dikáig e' f. e. előfizetni. A' Munka aranymetszéssel, tokban, Bécsben Máj. 20d.; egyebütt 30dikán fog kiosztatni. Ára a' határozott időn túl a' Könyvárosoknál 6 fl. 30 xr. leszen.

Előfizetés' elfogadására kéretnek illendően:

Bécsben Tek. Márton József Úr,
Prof.

Komáromban Tiszt. Tüdös József Úr, Prof.

Pesten Tek. Szüts Ábrahám Úr,
Táb. Ügyész.

Pozsonban T. Csutak János Úr,
Nevelő.

Távolabb helyekre terjeszteni - ki az Előfizetést a' két Magyar Hazában, tetemes kárommal esne, 's az idő rövidsége sem engedi.

Bécs, Apr. 13d. 1821.

Igaz Sámuel.

T u d ó s í t á s.

A' Királyi Magyar Udvari Kamara által az Ó - Aradon lévő Ser - és Pálinkafőző ház, a' gabonából főződő Ser - és Pálinka italoknak az egész Uradalom' kezületében kizorító Jussal való árulása, ezen 1821-dik esztendő Juniusának 9-dik napján, Ó - Aradon, újabban, 6 egymásután következő esztendőkre Licitatio által árendába bocsáttatik, 's a' kikiáltási summa Conv. pénzben 12,000, vagy B. becsü pénzben 30,000 forint leszen, melyből a' 10 pCent bánat pénzt, Conv. pénzben 1200, vagy B. becsü pénzben 3000 forintokat mind azok előre letenni tartoznak, kik a' licitálásban részesülni kívánnak, melly summa azonközben a' többetigérőnek, fizetésbe számláltatik, más licitálóknak pedig, a' Licitatziónak végződése után azonnal visszaadatik.

Az árendálni kívánók tehát az említett napra Ó - Aradon jelennyenek-meg; a' Licitatziónak feltételeit pedig akár a' Budai Camerális Számtartói Cancellariánál, akár pedig Ó - Aradon a' Camerális Praefektúránál megnézhetik.